

مؤلفه‌های پیش‌بینی کننده موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک

حسین زارعیان^۱، علیرضا الهی^۲، نصرالله سجادی^۳، میرمحسن پدرام^۴

۱. استادیار پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی*

۲. استادیار دانشگاه خوارزمی

۳. استاد دانشگاه تهران

۴. استادیار دانشگاه خوارزمی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۰۱/۲۲

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۰۴/۰۳

چکیده

بازی‌های المپیک، بزرگترین رویداد ورزشی جهان می‌باشد و کشورها سال‌ها قبل از برگزاری مسابقات، با برنامه‌ریزی-های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت سعی در به دست آوردن بهترین نتایج دارند؛ به همین دلیل، پیش‌بینی مؤلفه‌های موفقیت کشورها در این مسابقات از اهمیت زیادی برخوردار است. با عنایت به ماهیت اکتشافی موضوع، از روش پژوهش کیفی به منظور تعیین مهم‌ترین مؤلفه‌های پیش‌بین بر موفقیت کشورها استفاده گردید. نخست از طریق مطالعات اولیه، فهرست مقدماتی شاخص‌های موثر شناسایی گردید. سپس مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته با ($n=28$) از نخبگان آنکه از موضوع پژوهش انجام شد. نتایج نشان می‌دهد ۱۸۵ شاخص می‌تواند پیش‌بینی کننده موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک باشد. علاوه بر این، تحلیل‌های انجام‌شده شاخص‌ها را در ۵ مؤلفه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، فناوری و ورزشی (PEST+S) طبقه‌بندی می‌کند. همچنین، با استفاده از مدل پیشنهادی دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) مؤلفه‌های مذکور در سه سطح خرد، متوسط و کلان تقسیم‌بندی می‌شوند. با توجه به یافته‌ها، سیاستگذاران ورزش کشورها می‌توانند در برنامه‌ریزی‌های آتی خود به منظور حضور موفق‌تر در بازی‌های المپیک، از شاخص‌ها و مؤلفه‌های شناسایی شده استفاده نمایند.

واژگان کلیدی:

موفقیت، بازی‌های المپیک، سطوح خرد، متوسط و کلان

مقدمه

موفقیت‌های ورزشی، بهویژه موفقیت در بازی‌های المپیک به صورت قابل توجهی برای بسیاری از کشورها مهم می‌باشد. کسب موفقیت در میادین بین‌المللی ورزشی تابعی از موفقیت در عرصه‌های دیگر نظیر سیاست داخلی و بین‌المللی، اقتصاد پویا وغیره است (لاروس و هنگرتی^۱). آن‌گونه که آشکار است موفقیت یک ورزشکار، تیم یا کاروان ورزشی به‌شکل قابل توجهی به ظرفیت عملکردی سیستم ملی و اثربخشی آن در استفاده مناسب از کلیه منابع وابسته است (سانگ، بویلر و استکل^۲، ۲۰۰۷). با نگاهی به آمار ورزشکاران دوپینگی، ناداوری‌ها، خرید ورزشکاران خارجی توسعه برخی کشورها به‌منظور کسب مدال و دیگر عوامل درمی‌یابیم که کسب مدال و قرارگرفتن در رتبه بالاتر برای بسیاری از کشورها از اهمیت بالایی برخوردار است. قرارگرفتن در رتبه‌های بالای جدول رده‌بندی توزیع مدال‌ها موجب غرور ملی و فخرخواشی برخی کشورها نسبت به کشورهای پایین‌تر می‌گردد. شاید اگر بگوییم ورزش به جنگ بین کشورها در زمان صلح تبدیل شده است اشتباه نکرده باشیم (مشتاقیان، اعتباریان، نمازی‌زاده و افخمی، ۱۳۹۲). یکی از مؤلفه‌های پیش‌بینی‌کننده موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک، مؤلفه سیاسی است. اگرچه بنیانگذاران المپیک، این مسابقات را به این دلیل بنیان نهادند تا حلقه‌های رنگارنگ آن مردمان را با نژادها، عقاید و ملیت‌های متفاوت کنار هم گرد آورد؛ اما میدان مسابقات، میدان نبرد است؛ نبردی که ریشه در سیاست دارد و گاه، بعض فقر فروخوده ملتی با به‌ثمر رسیدن یک گل و یا به خاک مالیده شدن پشت یکی دیگر می‌ترکد و شادی عمومی شکل می‌گیرد (گودرزی، اسدی، خبیری و دوستی، ۱۳۹۱). رقابت بین ملت‌ها همیشه یکی از ویژگی‌های بازی‌های المپیک بوده است. علی‌رغم تأکید کمیته بین‌المللی المپیک مبنی بر عدم شایستگی کشوری بر کشور دیگر برآسas جدول توزیع مدال‌ها؛ اما همچنان سیاستمداران و رسانه‌ها به‌منظور مقایسه موفقیت بین‌المللی به شمارش مدال‌های کسب شده می‌پردازنند (گرین، ۲۰۰۶). نتایج پژوهش‌های مختلف نشان می‌دهد که امروزه، حکومت‌ها جهت ارتقای وجهه خود در جامعه، در امور ورزش دخالت می‌کنند. دلیل دیگر ورود سیاستمداران به ورزش، تشویق مردم و ایجاد نگرش مثبت در آن‌ها نسبت به هویت ملی و وحدت ملی است (باین‌ول^۳، ۲۰۰۵). باید توجه داشت برخی حوادث سیاسی که در جهان اتفاق می‌افتد، این بازی‌ها را تحت الشاعع قرار می‌دهد؛ به عنوان نمونه می‌توان به جنگ جهانی اول و دوم و کشمکش‌های سیاسی بین دو ملت از جمله منازعات چین و آمریکا، جنگ کشورهای عربی و رژیم صهیونیستی و نیز جنگ

-
1. Larose & Haggerty
  2. Song & Boulier & Stekle
  3. Green
  4. Bainvel

ایران و عراق اشاره کرد (ماتیوس، ۲۰۱۰). شرایط سیاسی حاکم بر یک کشور، جو سیاسی و روابط بین‌المللی کشورها از جمله متغیرهای سیاسی هستند که می‌توانند بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و نیز ورزشی تأثیرگذار باشند. عواملی از قبیل: نتایج انتخابات سیاسی، تعداد تیراژ روزنامه در یک کشور و نیز تعداد احزاب سیاسی فعال کشور از جمله متغیرهای سیاسی مهم و شناخته شده در موفقیت کشورها می‌باشند (برنارد و باس، ۲۰۰۴؛ جانسون و علی، ۲۰۰۴؛ هیلورد و الینگ، ۲۰۱۰).

یکی دیگر از مؤلفه‌های شناخته شده در پیش‌بینی موفقیت کشورها از نظر مطالعات مرتبه، مؤلفه اقتصادی است (سوتیرادو و شلیبوری، ۲۰۰۹؛ فارست و سانز، ۲۰۱۰). در بین اقتصاددانان ورزشی عقیده بر این است که موفقیت‌المپیک یک کشور وابسته به منابع اقتصادی و انسانی و توسعه این منابع می‌باشد. به طور تجربی تأیید شده است که تعداد مدال‌های یک کشور در بازی‌های المپیک تابستانی به میزان قابل توجهی می‌تواند به جمعیت^۷ و تولید ناخالص داخلی^۸ آن کشور بستگی داشته باشد (آندروف، ۲۰۰۱). در حقیقت، کشورهایی که رتبه بالایی در تولید ناخالص داخلی دارند، صدرنشین و مدال‌آوران المپیک هستند. دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) دو متغیر کلان تولید ناخالص داخلی و جمعیت هر کشور را متمایز از سایر متغیرها می‌پنداشتند. تاجیکی که معتقد هستند ۵۰ درصد از موفقیت در سطح بین‌المللی ناشی از اثرات همین دو متغیر است (دی‌بوسچر، دنوپ، ون بوتنبرگ و شیبلی، ۲۰۰۶). در سال ۱۹۷۶ عوامل اقتصادی در کشورهای در حال توسعه به میزان ۹۴ درصد، در کشورهای غربی ۶۴ درصد و در کشورهای سوسیالیستی ۳۲ درصد پیش‌بینی-کننده موفقیت سطوح بین‌المللی بودند. در سال ۱۹۸۰ این مقدار در کشورهای غربی به ۵۷ درصد و پس از آن دهه به ۴۵ درصد رسید. علاوه بر این، در تمام دوره‌های المپیک می‌توان شاهد بود که قدرت‌های اقتصادی، برنده‌گان این عرصه رقابتی هستند. چین، ایالات متحده، آلمان، روسیه و ژاپن

-
1. Matthews
  2. Bernard & Busse
  3. Johnson & Ali
  4. Hilvoord & Elling
  5. Sotiriadou & Shilbury
  6. Forrest & Sanz
  7. Population
  8. Gross Domestic Production (GDP)
  9. Andreff
  10. De Bosscher & Deknop & Vanbottenburg & Shibli

به عنوان قطب‌های اقتصادی جهان، همواره بالاترین رده‌های این رقابت بین‌المللی را از آن خود کرده‌اند. سایر کشورهایی که توانسته‌اند مدل‌هایی کسب کنند، قابل مقایسه با این کشورها نیستند (برنارد و باس، ۲۰۰۴). باید اذعان نمود بیشتر مطالعاتی که در زمینهٔ شناسایی مؤلفه‌های پیش-بینی‌کنندهٔ موفقیت در رویدادهای بین‌المللی انجام گرفته است، از بین متغیرهای مختلف، متغیر اقتصادی را مهم‌ترین عامل قلمداد کرده است. نرخ تورم^۱، تولید ناخالص داخلی، نرخ بیکاری^۲ و ضریب جینی^۳ از جملهٔ متغیرهای اقتصادی مؤثری هستند که در پژوهش‌های مختلف به آن‌ها اشاره شده است (سوتیریادو و شیلپوری، ۲۰۰۹؛ فارست و سانز، ۲۰۱۰).

علاوه‌براین، مؤلفه‌های اجتماعی و فرهنگی از دیگر مؤلفه‌های شناخته‌شده در پیش‌بینی موفقیت کشورها از نظر مطالعات مرتبط است (شفیعی، ۱۳۹۰؛ هافمن و لی^۴، ۲۰۰۲؛ کواکلی^۵، ۲۰۰۹؛ آندروف و آنرف، ۲۰۱۰؛ برادلی و بودوین^۶، ۲۰۱۳). بی‌شک، کشورهایی که ورزش کردن را در فرهنگ خود نهادینه کرده‌اند، شانس موفقیت بیشتری در بازی‌های المپیک دارند. میزان پوشش تلویزیونی رسانه‌ها از رویدادهای ورزشی، میزان مشارکت و کمک افراد با انتگریهای غیرمادی و به صورت داوطلبانه و حتی کمک به رشد فرهنگی جامعه از عوامل مؤثر در موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در المپیک می‌باشد (میتون، داویس و دونالدسون^۷، ۲۰۰۴). تومینسون^۸ (۲۰۱۰) هدف از برگزاری المپیک ۲۰۰۸ پکن در کشور چین را نمایش چهاره چین به عنوان کشوری مدرن و تثبیت فرهنگ و ملیت این کشور در دنیا بیان نمود. شرکت در بازی‌های المپیک برای کشورهای مختلف علاوه‌بر جنبه‌های آشکار آن، دارای پیام‌های زیرکانه‌ای از توانمندی‌ها و قدرت‌نمایی‌ها برای دیگر کشورها که ورزشکاران زیادی در این رقابت‌ها ندارند یا مدل‌های زیادی به دست نیاورده‌اند می‌باشد. هرچند این کشورها از نظر اقتصادی، سیاسی و اجتماعی به پای کشورهای درجه اول نمی‌رسند، اما از چنین پیام‌هایی استفاده می‌کنند؛ به عنوان مثال، بازی‌های المپیک ۱۹۶۴ ژاپن در توکیو و بازی‌های المپیک ۱۹۸۸ کره در سئول نمادی از چنین پیام‌هایی بوده است (گودرزی و همکاران، ۱۳۹۱). پژوهش‌ها نشان می‌دهد مواردی از قبیل میزان رفاه در جامعه، هزینه‌های آموزش و پرورش^۹، تراکم جمعیت، برابری زن و مرد و مذهب می‌توانند شاخص‌هایی پیش‌بین در رشد و

-
1. Inflation Rate
  2. Unemployment Rate
  3. Gini Coefficient
  4. Hoffmann & Lee
  5. Coakley
  6. Bradley & Bowdoin
  7. Mitton & Davies & Donaldson
  8. Tomlinson
  9. Education Expenditures

توسعه مؤلفه های اجتماعی و فرهنگی کشورها باشند (شفیعی، ۱۳۹۰؛ هافمن و لی، ۲۰۰۲؛ کواکلی، ۲۰۰۹؛ آندروف و آندرف، ۲۰۱۰؛ برادلی و بودوین، ۲۰۱۳).

یکی دیگر از مؤلفه های شناخته شده در پیش بینی موفقیت کشورها از نظر پژوهش های مرتبط، مؤلفه فناوری است (سبحانی، هتری، شهلا بی و احمدی، ۱۳۹۲؛ عزیزی، مهرابی کوشکی و فراهانی، ۱۳۹۲؛ ریونبورگ^۱، ۲۰۰۴). امروزه، فناوری های نوین نقش بهسازی ای در مسابقات ورزشی داشته اند. به طوری که کوچک ترین تغییر در وسایل و تجهیزات ورزشکاران می تواند نتایج یک مسابقه را به کلی تغییر دهد. هر چند تأثیر این فناوری ها هرگز به اندازه ای نیست که یک فرد عادی را به سطح ورزشکار حرفه ای برساند؛ اما در دنیای رقابت المپیک، چند صدم ثانیه می تواند به راحتی رنگ مدار را عوض کند. پژوهشگران بر این باور هستند که فناوری باعث تبدیل مدار نقره به طلا می شود؛ اما باعث ایجاد یک برتری ناعادلانه نخواهد شد. در عصر حاضر، فناوری ورزشی به سرعت در حال پیشرفت می باشد و هر روز نوآوری های جدیدی برای کمک به بهبود عملکرد ورزشکاران معرفی می شود. همچنین، بالارفتن سطح تکنولوژی باعث بالارفتن سطح کارایی ورزشکاران می شود (بولچندانی^۲، ۲۰۱۲). رشد فناوری های نوین در ورزش نیز منجر به ارائه محصولات و خدمات مبتکرانه به ورزشکاران شده و راه را برای کسب موفقیت در مسابقات ورزشی هموار کرده است. از سوی دیگر، رشد و گسترش تکنولوژی در جهان در سال های اخیر کمک شایانی به جنبش المپیک نموده است. سجادی (۱۳۷۸) با توجه به برگزاری ۲۶ دوره از بازی های المپیک در طی قرن بیست مشاهده کرد که بازی های المپیک هم زمان با پیشرفت فناوری ها و ساخت وسایل مدرن در سراسر جهان، شهرت بیشتری یافته و در این میان، رسانه های تصویری و به ویژه تلویزیون نقش بهسازی ای در معرفی و همه گیر کردن این جنبش داشته است. پژوهش ها نشان می دهد استفاده ورزشکاران از وسایل و تجهیزات روز دنیا، برخورداری از آزمایشگاه های علمی، تعداد ثبت اختراعات ورزشی و استفاده فدراسیون های ورزشی و کمیته ملی المپیک از فناوری های نوین اطلاعاتی می تواند در موفقیت تیم های ورزشی مؤثر باشد (سبحانی و همکاران، ۱۳۹۲؛ عزیزی، مهرابی کوشکی و فراهانی، ۱۳۹۲؛ ریونبورگ^۳، ۲۰۰۴).

مؤلفه های ورزشی از دیگر مؤلفه های شناخته شده در پیش بینی موفقیت کشورها از نظر مطالعات مختلف است (دی بوسجر و همکاران، ۲۰۰۶؛ کاسیماتی و داوسون^۳، ۲۰۰۹؛ کاووس و

1. Rivenburgh

2. Bulchandani

3. Kasimati & Dawson

زیمانسکی^۱، (۲۰۱۰). در پژوهش‌های گذشته برخی شاخص‌ها در موفقیت تیم‌های ورزشی شناسایی شدند؛ اما مهم‌ترین مؤلفه‌های ورزشی پیش‌بینی‌کننده بهروشی مشخص نشده‌اند. یکی از شاخص‌های ورزشی پیش‌بینی‌کننده موفقیت کشورها، تعداد ورزشکاران اعزامی به بازی‌های المپیک است. فارست (۲۰۱۰) نشان داد که اندازهٔ تیم و جمعیت را می‌توان به ترتیب از مهم‌ترین عوامل مهم و مؤثر در پیش‌بینی میزان موفقیت در بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن برشمرد؛ بنابراین، هرچه ورزشکاران یک کشور بتوانند سهمیهٔ بیشتری را از رشته‌های المپیکی به دست آورند، احتمال موفقیت و کسب مدال آنان نیز بیشتر خواهد بود. همچنین، نتایج نشان داد که پنج کشور برتر بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن (چین، ایالات متحده، روسیه، انگلستان و آلمان) با اعزام ۲۴۷۷ ورزشکار به این مسابقات (چیزی در حدود ۲۳/۷ درصد از کل ورزشکاران) توانستند درنهایت، ۳۷۱ مدال (۳۸/۷ درصد از مجموع مدال‌های توزیعی) را به خود اختصاص دهند. از سوی دیگر، پنج تیم انتهایی این جدول (کشورهای افغانستان، مولداوی، موریس، توگو و وزوئل) با اعزام تنها ۱۵۹ ورزشکار (۶/۴ درصد) به این مسابقات، با کسب تنها پنج مدال (۵/۰ درصد) به کار خود در این رقابت‌ها پایان دادند. علاوه‌بر این در سال‌های اخیر، کشورهای عرب حاشیهٔ خلیج فارس با آگاهی از اهمیت ورزش و کسب موفقیت در میدانی بین‌المللی، تلاش برای جذب و خرید ورزشکاران در رشته‌های مختلف ورزشی از سراسر دنیا را آغاز کرده‌اند که به عقیدهٔ مگیور^۲ (۲۰۰۸) می‌توان این ورزشکاران را کارگران مهاجر جهانی نامید. سفادی^۳ (۲۰۰۸) این رویه را مورد انتقاد قرار داده و عملکرد کشورهای عربی را در بازی‌های المپیک ننگین دانسته است و شش مدال کسب شده توسط ۲۲ کشور عربی در المپیک ۲۰۰۸ پکن را با ۸ مدال طلای مایکل فلیپس^۴ (شناگر آمریکایی) مقایسه کرده است. وی پایین‌بودن کیفیت آموزش و استعداد‌یابی ورزشکاران در کشورهای عربی را از اصلی‌ترین عوامل ناکامی این کشورها در المپیک دانسته است. از سوی دیگر، کشوری مانند هند با وجود جمعیت زیاد و استعدادهای موجود در این کشور، موفقیت چندانی در المپیک کسب نکرده است. آدمین^۵ (۲۰۰۸) از جمله دلایل عدم موفقیت هند در بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن را تعداد کم سهمیهٔ المپیکی (۵۷ نفر) با وجود داشتن جمعیتی بیش از یک میلیارد نفر در مقایسه با دیگر کشورها (تعداد سهمیهٔ المپیک آمریکا ۵۹۶ نفر، چین ۶۳۹ نفر و کشور استونی ۴۷ نفر) عنوان کرد. وی همچنین عدم سرمایه‌گذاری در رشته‌های ورزشی حاضر در المپیک و توجه زیاد به رشته

-
1. Kavetsos & Szymanski
  2. Maguire
  3. Safadi
  4. Michael Phelps
  5. Admin

کریکت را از دیگر عوامل ناکامی هند دانست. مطالعات مختلف نشان می‌دهد عواملی دیگری از قبیل مدت نهادینه شدن کمیته ملی المپیک در کشورهای عضو، میزان بودن و تعداد ورزشکاران حاضر در بازی‌های المپیک از جمله شاخص‌های پیش‌بین در موفقیت کشورها از بعد ورزشی می‌باشد (کاسیماتی و داوسون، ۲۰۰۹؛ کلاوسوس و زیمانسکی، ۲۰۱۰).

به طور کلی، در سال‌های اخیر دولتها هزینه‌های بسیاری صرف مسابقات بین‌المللی، بهویژه بازی‌های المپیک می‌کنند. این بازی‌ها به عنوان بزرگترین رویداد ورزشی در جهان بوده و کشورها در مدت زمان چهار سال تا برگزاری این مسابقات، با برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت سعی در به دست آوردن بهترین نتایج دارند؛ بهمین‌دلیل، شناخت عواملی که می‌تواند موفقیت کشورها را در این رویداد مهم تضمین نماید از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. از سوی دیگر، برای مدیران و برنامه‌ریزان این امکان را فراهم می‌کند تا در جهت توسعه ورزش و کسب کرسی‌های بین‌المللی با توجه به امکانات و منابع بالقوه کشور و نیز مقایسه با کشورهای دیگر، سیاست‌های مناسب را اتخاذ نمایند. به گونه‌ای که اهداف خود را براساس مؤلفه‌های سیاسی^۱، اقتصادی^۲، اجتماعی و فرهنگی^۳، فناوری^۴ و ورزشی^۵ (PEST+S) تعیین کنند. همچنین، مشخص شدن متغیرهای مؤثر بر موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک شرایطی را فراهم می‌آورد تا انتظارات و توقعات تماشاگران، اصحاب رسانه و مطبوعات، منتقلین، کارشناسان و یا تجزیه و تحلیل‌گران ورزشی واقع‌بینانه و عقلانی باشد؛ از این‌رو، لازم است که با توجه به پتانسیل موجود و نیز آکاهی از توان کشورهای رقیب، از انتظارات احساسی دست بردارند و از فشار و استرس بیش از حد و مخرب بر روی کاروان ورزشی اعزامی به مسابقات بکاهند. حال، سؤالی که مطرح است این است که چرا برخی کشورها در مسابقات و رویدادهای بین‌المللی ورزشی به نسبت کشورهای دیگر موفق‌تر هستند؟ اگرچه کشورهایی که جهت رقابت با کشورهای دیگر هزینه‌های زیادی را صرف ورزش می‌کنند در حال افزایش است؛ اما مدارک و شواهد اندکی جهت تعیین مؤلفه‌های پیش‌بینی کننده موفقیت ورزشی در سطح بین‌المللی وجود دارد (دی بوسچر، دنوب، ون بوتنبرگ، شیبلی، بینگهام، ۲۰۰۹). چنانچه متغیرهای اثربخشان به گونه‌ای مناسب شناسایی گردند، مدیران و برنامه‌ریزان با صرف زمان و انرژی کمتر و هزینه بھیه می‌توانند موجبات نیل به موفقیت کاروان ورزشی یک کشور را فراهم سازند. نکته حائز اهمیت این است که در

-
1. Politic
  2. Economic
  3. Social & Culture
  4. Technology
  5. Sport

پژوهش‌های جانسون و علی (۲۰۰۴)، برنارد و باس (۲۰۰۴)، هیلورد و الینگ (۲۰۱۰)، فارست و سانز (۲۰۱۰) و برادلی و بودوین (۲۰۱۳) تنها به یک یا دو مورد از مؤلفه‌های شناسایی شده اشاره شده است؛ اما در این پژوهش سعی شده است تا با استفاده از رویکرد جدید، شاخص‌های شناخته-شده در پنج مؤلفه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، فناوری و ورزشی (PEST+S) طبقه-بندی شود و هر مؤلفه با توجه به مدل پیشنهادی دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) در سه سطح خرد، متوسط و کلان تقسیم‌بندی گردد. لازم به ذکر است شاخص‌های ذکر شده می‌توانند به طور هم‌زمان دارای وزن‌های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، فناوری و ورزشی (PEST+S) باشند؛ اما آن‌ها دارای وزن‌های متفاوتی در هریک از این حیطه‌ها می‌باشند.

روش‌شناسی پژوهش

در مطالعه حاضر به منظور پاسخگویی به سوال اصلی پژوهش از روش کیفی استفاده شد. انتخاب این روش به این دلایل بود: فراهم‌آمدن زمینه بررسی دقیق و عمیق در شرایط متغیر برای پژوهشگر، نبود الگو در این حیطه و یا وجود الگوهای جدیدی که کمکی به حل مشکل نمی‌کند، شناخت چگونگی رخدادن "فرایندها" و عوامل مؤثر بر آن‌ها به مرتب مهم‌تر از سنجش مقدار و میزان "فرآوردها" بود و در نهایت، تخصصی بودن موضوع و امکان اظهارنظر افراد متخصص و معدود. یافته-های پژوهش کیفی با شیوه‌های غیر از روش‌های آماری یا هرگونه کمی‌شدن به دست می‌آیند. همچنین، پژوهش کیفی به منظور درک و تبیین پدیده‌های اجتماعی از داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها، مستندات، مشاهدات و غیره استفاده می‌کند. در مرحله اول پژوهش از طریق مطالعه پیشینه و جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای، فهرست مقدماتی شاخص‌های پیش‌بین شناسایی شد. فهرست مقدماتی به عنوان سؤالات مصاحبه و ابزار اولیه جمع‌آوری داده‌ها مدنظر قرار گرفت. سپس، راهنمای مصاحبه تدوین شد و پژوهشگر پیش از انجام مصاحبه با هریک از نخبگان آگاه، راهنمای مصاحبه را برای آن‌ها ارسال نمود. در مرحله بعد، مصاحبه‌های کیفی نیمه‌ساختارمند و عمیق با نخبگان آگاه از موضوع پژوهش به عمل آمد. مصاحبه با نخبگان آگاه حالتی ویژه از مصاحبه است که بر روی دسته‌ای خاص از مصاحبه شوندگان متمرکز می‌شود. فرض بر این است که نخبگان از دانش بیشتری برخوردارند و براساس تخصص‌هایی که در زمینه‌های مرتبط با پژوهش دارند با آن‌ها مصاحبه می‌شود. ذکر این نکته ضروری است که به منظور ثبت اطلاعات حاصل از مصاحبه‌ها، علاوه بر یادداشت برداری، از دستگاه ویژه ضبط صدا نیز استفاده شد. همچنین به دلیل رعایت مسائل اخلاقی، پژوهشگر پیش از شروع هر مصاحبه، برای ضبط مصاحبه از مصاحبه‌شونده کسب اجازه کرد. مدت-زمان مصاحبه‌ها متفاوت بود و مکان مصاحبه نیز محل موردن توافق مصاحبه‌شونده و پژوهشگر بوده

است. پنج مرحله اساسی؛ اما نه لزوماً پی‌درپی که در مسیر پردازش یافته‌ها استفاده شد شامل: انتخاب شرکت‌کنندگان، جمع‌آوری داده‌ها، منظم‌سازی یافته‌ها، تجزیه و تحلیل یافته‌ها و ارائه راهبردهای اجرایی بود (بازرگان، ۱۳۸۷، ۵۹). علاوه بر این، در مرحله بعد با استفاده از روش نمونه‌گیری نظری با ۲۸ نفر از افراد جامعه مصاحبه‌های کیفی صورت گرفت. نمونه‌گیری نظری نوعی طرح نمونه‌گیری غیراحتمالی هدفدار است که در پژوهش‌های کیفی از آن استفاده می‌شود. بنابر ضرورت، از برخی مصاحبه‌شوندگان بیش از یکبار مصاحبه به عمل آمد و انجام مصاحبه‌ها تا حد اشباع نظری ادامه یافت. اشباع نظری بدین معنی است که داده‌ها به گونه‌ای نیست که طبقات جدید و متفاوتی را ایجاد کند و یا به ویژگی‌های طبقات موجود بیفزاید. در این حالت، داده‌های اضافی کمک به تکمیل و مشخص کردن مقوله دیگری نمی‌کند و نمونه‌ها از آن پس مشابه به نظر می‌رسند. مصاحبه‌شوندگان شامل افراد زیر بودند:

۱. اعضای هیأت علمی اقتصاد، بهویژه افراد آشنا به ورزش (شش نفر)
۲. اعضای هیأت علمی علوم سیاسی، بهویژه افراد آشنا به ورزش (شش نفر)
۳. اعضای هیأت علمی علوم اجتماعی، بهویژه افراد آشنا به ورزش (پنج نفر)
۴. اعضای هیأت علمی علوم ارتباطات، بهویژه افراد آشنا به ورزش (چهار نفر)
۵. اعضای هیأت علمی رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزشی آشنا با موضوع پژوهش (چهار نفر)
۶. مدیران ارشد کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران (سه نفر)

پس از انجام مصاحبه، تجزیه و تحلیل یافته‌ها با استفاده از روش استقرای منطقی صورت گرفت. بدین شکل که پس از اجرا و ویرایش مصاحبه‌ها، نظرات مختلف در گروه‌های مفهومی یکسان‌سازی گشتند، کدگذاری گردیدند و طبقه‌بندی شدند. سپس، به صورت کیفی تحلیل گردیدند. کدگذاری در این پژوهش به صورت باز و محوری انجام شد. در کدگذاری باز، پژوهشگر با مرور مجموعه داده‌های گردآوری شده تلاش می‌کند تا مفاهیم پنهانی آن را باز شناسد. این مرحله بدین جهت کدگذاری باز نامیده می‌شود که پژوهشگر می‌تواند بدون هیچ محدودیتی به نام‌گذاری مقوله‌ها بپردازد. به عبارت دیگر، پژوهشگر برای تعدد کدها و مقوله‌ها محدودیتی قائل نمی‌شود. در کدگذاری محوری نیز هدف، تعیین رابطه بین مقوله‌های ایجاد شده در مرحله کدگذاری باز است. در این مرحله، پدیده مرکزی شناسایی شده و تفسیر شرایط علی و راهبرهای حاصل شده ارائه می‌گردد.

پژوهش حاضر با استفاده از مدل پیشنهادی دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) مؤلفه‌های پیش‌بینی-کننده موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در رویدادهای بین‌المللی را در سه حیطه طبقه‌بندی کرد: ۱. متغیرهای سطح کلان^۱، ۲. متغیرهای سطح متوسط^۲ و ۳. متغیرهای سطح خرد^۳. دی‌بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) معتقد هستند که سطح دور یا پیرامون، همان عوامل کلان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و فناوری می‌باشد. سطح میانی یا متوسط، سازمان‌های ورزشی (فدراسیون‌ها و کمیته‌های ملی المپیک و غیره) را در برگرفته و سطح نزدیک یا خرد نیز در برگیرنده عواملی است که به‌طور مستقیم با خود ورزشکار سروکار دارد (شامل: مدیریت رویداد و مسابقه توسط ورزشکار، شرایط جسمی و روحی از قبیل انگیزه ورزشکار و غیره). این پژوهشگران بر این باور هستند که متغیرهای سطح کلان خارج از کنترل سازمان‌ها و مدیران ورزشی می‌باشند، به شرایط کلان حکومتی مربوط می‌شوند و به‌طور غیرمستقیم پیش‌بینی کننده موفقیت کشورها هستند. علاوه‌بر این، متغیرهای سطح متوسط به سیاست‌ها و استراتژی‌های سازمان‌های ورزشی مربوط می‌شوند و به‌طور مستقیم پیش‌بینی کننده موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک می‌باشند. برنامه‌ریزی فدراسیون‌های ورزشی و کمیته ملی المپیک، استفاده از مربیان حرفه‌ای روز دنیا، اعزام ورزشکاران به مسابقات بین‌المللی و جهانی، کمک به نهادینه‌شدن رشته‌های ورزشی در مدارس و دانشگاه‌ها به کمک کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های ورزشی و نیز فرایند استعدادیابی و غیره از جمله متغیرهای سطح متوسط می‌باشند. متغیرهای سطح خرد یا فردی (ورزشکار) نیز به شرایط و ویژگی‌های جسمانی ورزشکار (شامل: خصوصیات آنتروپومتری، توانایی‌های جسمانی و غیره)، ویژگی‌های روحی (میزان انگیزه، هیجانات، ضریب هوشی و غیره) و به‌طور کلی، هرآنچه به‌طور مستقیم به ورزشکار مربوط می‌شود اشاره دارد (شکل شماره یک). قابل ذکر است که این سه سطح همواره با هم در تعامل هستند و تفکیک آن‌ها از منظر افزایش دقیقت بر روی پژوهش صورت می‌پذیرد.

نتایج

نتایج پژوهش با استفاده از تحلیل همزمان و نیز فرایند کدگذاری، حین و پس از انجام مصاحبه‌ها صورت گرفت که نتایج کدگذاری‌ها به تفکیک ارائه می‌گردد. نتایج نشان می‌دهد که ۱۸۵ شاخص می‌تواند پیش‌بینی کننده موفقیت کشورها باشد. این شاخص‌ها در پنج مؤلفه سیاسی، اقتصادی،

-
1. Macro Level Variable
  2. Meso Level Variable
  3. Micro Level Variable

اجتماعی و فرهنگی، فناوری و ورزشی (PEST+S) طبقه‌بندی شدند و درنهایت، با استفاده از مدل پیشنهادی دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۶)، مؤلفه‌های طبقه‌بندی شده در سه سطح خرد، متوسط و کلان جای گرفتند (جداول شماره یک تا پنج).

جدول ۱- مؤلفه سیاسی؛ پیش‌بین موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک

سطح کلان	سطح متوسط	سطح خرد	شاخص‌های سیاسی شناسایی شده
۱. آزادی بیان در جامعه	۱. خودآگاهی سیاسی ورزشکار	۱. سیاسی‌بازی و نفوذ در	
۲. تعداد احزاب سیاسی و میزان فدراسیون‌ها و کمیته ملی المپیک	۲. آگاهی ورزشکار از محیط	۲. تعامل فدراسیون‌های ورزشی با	مشارکت آن‌ها در امور سیاسی کشور
۳. تعداد تیراز روزنامه	۳. آشنایی ورزشکار با مسائل	۳. آگاهی ورزشکار از نقش	بین‌المللی وزارت امور خارجه جهت اعزام و برگزاری مسابقات
۴. جنگ و منازعات سیاسی	۴. آگاهی ورزشکار از نقش	۴. آشنایی مسئولان فدراسیون‌ها با	برگزاری مسابقات
۵. میزان اختلاف بین احزاب و سران	۵. وجود احزاب ورزشی	۵. تعامل فدراسیون‌ها، کمیته ملی المپیک و وزارت ورزش و جوانان با	کشورها
۶. آزادی رسانه‌ها	۶. آگاهی ورزشکار از نقش	۶. آگاهی ورزشکار از مقاومت از زیربارزی‌گرفتن	سران کشورها
۷. نوع حکومت‌ها	۷. آشنایی مسئولان فدراسیون‌ها با	۷. آشنایی مسئولان فدراسیون‌ها با	
۸. علاقمندی سیاستمداران به ورزش	۸. شرایط سیاسی حاکم بر جهان	۸. علاقمندی سیاستمداران به ورزش	
۹. میزان تبعیض نژادی در کشورها	۹. تعامل فدراسیون‌ها، کمیته‌های	۹. میزان تخصیص بودجه سیاستمداران	
۱۰. میزان مشارکت مردم در انتخابات	۱۰. میزان تخصیص بودجه سیاستمداران	۱۰. میزان تخصیص بودجه سیاستمداران	
۱۱. هزینه‌های نظامی	۱۱. جوانان با نهادهای بین‌المللی در	۱۱. جوانان با نهادهای بین‌المللی در	
۱۲. میزان مشارکت مردم در انتخابات سیاسی	۱۲. زمینه ورزش	۱۲. زمینه ورزش	
۱۳. نتایج انتخابات سیاسی			
۱۴. گذشته استعماری کشورها			
۱۵. نقض حقوق بشر			
۱۶. استقلال ملی			

جدول ۲- مؤلفه اقتصادی؛ پیش‌بین موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک

شاخص‌های اقتصادی شناسایی شده

سطح کلان	سطح متوسط	سطح خرد
۱. میزان تولید ناخالص داخلی (GDP)	۱. وضعیت مالی فدراسیون، ورزشکار	۱. حمایت مالی المپیک و وزارت ورزش و جوانان از اقتصادی و شغلی ورزشکار بعد از دوران قهرمانی
۲. میزان تولید ناخالص ملی (GNP)	۲. توزیع بهموقع اعتبارات به فدراسیون‌ها	۲. تأمین آینده مالی، ۳. تأمین مالی و اقتصادی خانواده تحت سرپرستی ورزشکار
۳. سرانه تولید ناخالص داخلی	۳. میزان بودجه کمیته ملی المپیک	۳. میزان قراردادها و ورزش و جوانان
۴. نرخ بیکاری	۴. میزان بودجه وزارت	۴. سطح درآمد ورزشکاران
۵. نرخ تورم	۵. میزان قراردادها با فدراسیون‌های ورزشی	۵. حقوق ماهیانه ورزشکاران
۶. تعادل حساب جاری	۶. میزان کسب منابع مالی	۶. میزان پاداش به ورزشکاران
۷. تراز بازرگانی	۷. فدراسیون‌ها از بازار ورزشی	۷. صندوق بازنیستگی ورزشکاران
۸. میزان ذخایر ارزی کشور	۸. توسعه بخش صنعت و معدن	۸. توسعه بخش کشاورزی
۹. ارزش کالای صادراتی	۹. توسعه بخش صنعت گردشگری	۹. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۱۰. ارزش کالای وارداتی	۱۰. میزان تولید انرژی	۱۰. میزان سرمایه‌گذاری کشورهای خارجی در توسعه صنعت
۱۱. میزان تولید جینی	۱۱. میزان مصرف نفت	۱۱. میزان مصرف برق
۱۲. ضریب جینی	۱۲. صادرات و واردات نفت	۱۲. نرخ بهره در کشورها
۱۳. صادرات و واردات نفت	۱۳. صادرات و واردات گاز	۱۳. بورس پول
۱۴. صادرات و واردات گاز	۱۴. میزان مصرف نفت	۱۴. حضور بخش خصوصی در ورزش
۱۵. میزان مصرف نفت	۱۵. میزان مصرف برق	۱۵. توسعه بخش کشاورزی
۱۶. میزان مصرف برق	۱۶. توسعه بخش صنعت و معدن	۱۶. توسعه بخش صنعت گردشگری
۱۷. نرخ بهره در کشورها	۱۷. توسعه بخش صنعت گردشگری	۱۷. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۱۸. بورس پول	۱۸. توسعه بخش صنعت و معدن	۱۸. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۱۹. حضور بخش خصوصی در ورزش	۱۹. توسعه بخش صنعت خودروسازی	۱۹. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۲۰. شاخص ارزش بورس اوراق بهادار	۲۰. توسعه بخش صنعت گردشگری	۲۰. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۲۱. توسعه بخش کشاورزی	۲۱. توسعه بخش صنعت خودروسازی	۲۱. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۲۲. توسعه بخش صنعت و معدن	۲۲. توسعه بخش صنعت خودروسازی	۲۲. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۲۳. توسعه صنعت گردشگری	۲۳. توسعه صنعت خودروسازی	۲۳. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۲۴. توسعه صنعت خودروسازی	۲۴. توسعه صنعت خودروسازی	۲۴. توسعه بخش صنعت خودروسازی
۲۵. میزان سرمایه‌گذاری کشورهای	۲۵. میزان سرمایه‌گذاری کشورهای خارجی در توسعه صنعت	۲۵. میزان سرمایه‌گذاری کشورهای خارجی در توسعه صنعت
۲۶. میزان صادرات غیرنفتی	۲۶. میزان صادرات غیرنفتی	۲۶. میزان صادرات غیرنفتی
۲۷. برابری نرخ دلار و ریال	۲۷. کاهش نسبت واستگی	۲۷. برابری نرخ دلار و ریال
۲۸. کاهش نسبت واستگی	۲۸. سهم صنعت ورزش در توسعه ملی کشورها	۲۸. کاهش نسبت واستگی
۲۹. سهم صنعت ورزش در توسعه ملی کشورها		۲۹. سهم صنعت ورزش در توسعه ملی کشورها

جدول ۳- مؤلفه اجتماعی و فرهنگی؛ پیش بین موفقیت کشورهای شرکت کننده در بازی های المپیک
شاخص های اجتماعی و فرهنگی شناسایی شده

سطح خرد	سطح متوسط	سطح کلان
۱. تعلق ورزشکاران به قشر اجتماعی	۱. میزان اهمیت بخشی فدراسیون ها و کمیته ملی المپیک به مسائل اعتقادی و دینی ورزشکار	۱. جمعیت کشورها
۲. میزان پایه های اعتقد ای و دینی ورزشکار	۲. برنامه ریزی جهت توسعه مسائل فرهنگی در باشگاه ها	۲. جمعیت شهرها
۳. نقش اجتماع سالم در موفقیت ورزشکار	۳. توسعه ورزش اقلیت های مذهبی از سوی فدراسیون ها، کمیته ملی المپیک و وزارت ورزش و جوانان	۳. رشد جمعیت
۴. رعایت آداب فردی و اجتماعی ورزشکار در زندگی ورزشی (رعایت اصول اخلاقی در ورزش)	۴. توسعه ورزش های بومی محلی از سوی فدراسیون ها، کمیته ملی المپیک و وزارت ورزش	۴. امید به زندگی
۵. احترام ورزشکار به قوانین حاکم در جامعه	۵. احترام ورزشکار به حقوق جامعه ورزشی	۵. هزینه سلامت، بهداشت و درمان
۶. احترام ورزشکار به عنوان سرمایه اجتماعی و فرهنگی	۶. احترام ورزشکار به عنوان سرمایه ملی از سوی مردم	۶. ساختار سنی
۷. رشد اجتماعی ورزشکار	۷. پذیرش ورزشکار به عنوان اجتماعی ورزشکاران زن	۷. هزینه آموزش و پرورش
۸. مشارکت ورزشکار در رویدادهای اجتماعی و فرهنگی	۸. تعداد مشارکت زنان در جامعه ورزش	۸. میزان مرگومبر
۹. حجاب و پوشش اسلامی ورزشکاران زن	۹. تراکم جمعیت	۹. تراکم
۱۰. تربیت فرهنگی ورزشکار	۱۰. میزان رفاه در جامعه	۱۰. دین و مذهب
۱۱. اشاعه فرهنگ ملی از سوی ورزشکاران نخبه	۱۱. نرخ مشارکت زنان در جامعه ورزش	۱۱. نرخ مشارکت زنان در جامعه
مردم	۱۲. نرخ مشارکت زنان در جامعه ورزش	۱۲. نرخ مشارکت زنان در ورزش
	۱۳. درصد مبتلایان به ایدز	۱۳. درصد مبتلایان به ایدز
	۱۴. تعداد مبتلایان به ایدز	۱۴. تعداد مبتلایان به ایدز
	۱۵. مرگومبر ناشی از ایدز	۱۵. مرگومبر ناشی از ایدز
	۱۶. منزلت اجتماعی افراد جامعه	۱۶. منزلت اجتماعی افراد جامعه
	۱۷. برابری زن و مرد	۱۷. برابری زن و مرد
	۱۸. میزان علاوه مندی مردم به ورزش	۱۸. میزان علاوه مندی مردم به ورزش
	۱۹. میزان ازدواج و طلاق	۱۹. میزان ازدواج و طلاق
	۲۰. تیراژ کتاب ورزشی	۲۰. تیراژ کتاب ورزشی
	۲۱. تیراژ روزنامه های ورزشی	۲۱. تیراژ روزنامه های ورزشی
	۲۲. تعداد رسانه های ورزشی در کشور	۲۲. تعداد رسانه های ورزشی در کشور
	۲۳. میزان سواد المپیکی مردم	۲۳. میزان سواد المپیکی مردم
	۲۴. میزان همبستگی ملی	۲۴. میزان همبستگی ملی
	۲۵. درصد افراد باسوساد در کشور	۲۵. درصد افراد باسوساد در کشور
	۲۶. پایداری زیست محیطی از سوی	۲۶. پایداری زیست محیطی از سوی
	۲۷. آموزش عالی به کل جمعیت کشور	۲۷. آموزش عالی به کل جمعیت کشور
	۲۸. امنیت در جامعه	۲۸. امنیت در جامعه
	۲۹. چگونگی گذراندن اوقات فراغت	۲۹. چگونگی گذراندن اوقات فراغت
	۳۰. نسبت تحصیل کرده ها در مراکز آموزش عالی به کل جمعیت کشور	۳۰. نسبت تحصیل کرده ها در مراکز آموزش عالی به کل جمعیت کشور

**ادامه جدول ۳- مؤلفه اجتماعی و فرهنگی؛ پیش‌بین موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک
شاخص‌های اجتماعی و فرهنگی شناسایی شده**

سطح خرد	سطح متوسط	سطح کلان
۳۱. میزان مهاجرت نخبگان علمی و ورزشی		
۳۲. نسبت زنان شاغل به کل شاغلان		
۳۳. میزان ارتکاب به جرم در بین نوجوانان و جوانان (انحرافات اجتماعی)		
۳۴. نرخ نیروی کار کودکان ۱۰ تا ۱۴ ساله		

جدول ۴- مؤلفه فناوری؛ پیش‌بین موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک

شاخص‌های فناوری شناسایی شده

سطح خرد	سطح متوسط	سطح کلان
۱. استفاده فدارسیون‌های ورزشکاران با دانش و فناوری‌های روز دنیا	۱. توسعه فناوری نانو در کشور	
۲. برخورداری فدراسیون‌های ورزشی و خود	۲. دسترسی مردم به فناوری‌های اطلاعات و کاربردی	
۳. استفاده ورزشکاران از وسائل و تجهیزات روز دنیا	۳. برخورداری از آزمایشگاه‌های علمی پیشرفته	
۴. برخورداری از نرم‌افزارهای آنالیز عملکرد فردی و تیمی در رشته‌های ورزشی	۴. تعداد ثبت اختراعات ورزشی	
۵. وجود شرکت‌های تولیدکننده تجهیزات روز دنیا	۵. حرفه‌ای داخلی و خارجی در فدراسیون‌ها	
۶. برخورداری از تکنولوژی ساخت و پرتاب ماهواره به فضا	۶. برخورداری از فناوری‌های روز دنیا در مسابقات داخلی و بین‌المللی	
۷. سهم صادرات صنایع با فناوری بالا و متوسط از کل صادرات و ارزش افزوده آن‌ها	۷. تعداد صادرات صنایع با فناوری بالا و متوسط از کل صادرات و ارزش	
۸. تعداد خطوط تلفن		
۹. تعداد خطوط موبایل		
۱۰. برخورداری از سرعت اینترنت بالا		
۱۱. آموزش در مدارس و دانشگاه‌ها با استفاده از فناوری‌های نوین		

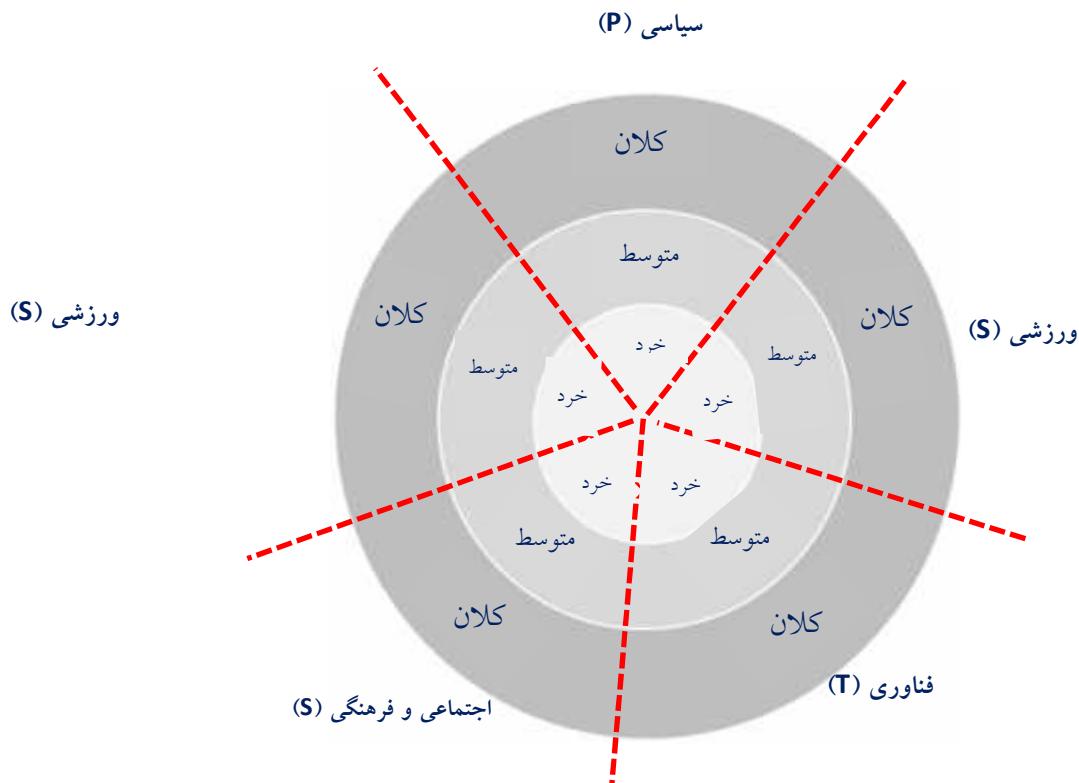
جدول ۵- مؤلفه ورزشی؛ پیش بین موفقیت کشورهای شرکت کننده در بازی های المپیک**شاخص های ورزشی شناسایی شده**

سطح کلان	سطح متوسط	سطح خرد
۱. سرانه فضای ورزشی کشور	۱. استفاده از مریبیان حرفه ای دنیا	۱. انگیزش ورزشکاران
۲. تعداد رشته های المپیکی در مدارس	۲. تغذیه ورزشکاران	۲. تغذیه ورزشکاران
۳. تعداد میزبانی	۳. حضور در مسابقات برون مرزی	۳. حضور در مسابقات برون مرزی
۴. مدت نهادینه شدن المپیک در کشورها	۴. ویژگی های آنتروپومتری ورزشکاران	۴. ویژگی های آنتروپومتری ورزشکاران
۵. توسعه ورزش همگانی در کشور	۵. بیمه ورزشکاران	۵. بیمه ورزشکاران
۶. توسعه ورزش کارگری و نیروهای مسلح	۶. تعداد تیم های شرکت کننده در مسابقات	۶. تعداد تیم های شرکت کننده در مسابقات
۷. آمایش سرمیانی رشته های ورزشی	۷. تعداد مدل های کسب شده در دوره های قبل	۷. تعداد مدل های کسب شده در دوره های قبل
۸. نحوه مدیریت رئیس فدراسیون	۸. استفاده از مواد نیروزا	۸. استفاده از مواد نیروزا
۹. برنامه ریزی زمان اردوها و دوره های تمرینی	۹. تعداد ورزشکاران اعزامی	۹. تعداد ورزشکاران اعزامی
۱۰. بسیج منابع انسانی جهت برپایی اردوها	۱۰. تجربه حضور ورزشکاران در دوره های قبلی المپیک	۱۰. تجربه حضور ورزشکاران در دوره های قبلی المپیک
۱۱. نظارت بر فعالیت های مختلف در اردوها و زمان مسابقات توسط فدراسیون	۱۱. سلامت جسمی ورزشکار	۱۱. سلامت جسمی ورزشکار
۱۲. برنامه ریزی در اعماق کاروان	۱۲. برخورداری از آمادگی جسمانی بالا در ورزش موردنظر	۱۲. برخورداری از آمادگی
۱۳. برنامه ریزی در اعماق کاروان	۱۳. توانمندی مشارکت با هم-	۱۳. توانمندی مشارکت با هم-
۱۴. زمان بندی مناسب اعماق تیم-	۱۴. توانمندی خخشی کردن نقش منفی تماشاگران در صحنه	۱۴. توانمندی خخشی کردن نقش
۱۵. نحوه مدیریت مریبیان	۱۵. میزان اعتماد به نفس در انجام فعالیت ورزشی	۱۵. میزان اعتماد به نفس در انجام فعالیت ورزشی
۱۶. آگاهی از خود رویداد و صحنه المپیک و چگونگی برگزاری بازی های المپیک	۱۶. آگاهی از خود رویداد و صحنه المپیک و چگونگی برگزاری بازی های المپیک	۱۶. آگاهی از خود رویداد و صحنه المپیک و چگونگی برگزاری بازی های المپیک
۱۷. آگاهی کامل از رقیبان در بازی های المپیک	۱۷. آگاهی کامل از رقیبان در بازی های المپیک	۱۷. آگاهی کامل از رقیبان در بازی های المپیک
۱۸. رابطه مناسب بین مریبی و ورزشکار	۱۸. رابطه مناسب بین مریبی و ورزشکار	۱۸. رابطه مناسب بین مریبی و ورزشکار
۱۹. نحوه مدیریت مریبیان	۱۹. نحوه مدیریت مریبیان	۱۹. نحوه مدیریت مریبیان

**ادامه جدول ۵- مؤلفه ورزشی؛ پیش‌بین موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک
شاخص‌های ورزشی شناسایی شده**

سطح خرد	سطح متوسط	سطح کلان
۲۰. هماهنگی کادر فنی		
۲۱. تجربیات سرپرست تیم اعزامی		
۲۲. رابطه سرپرست با اعضاء		
۲۳. حمایت کادر پزشکی کاروان		
۲۴. بهداشت مکان اردوها و خوابگاه‌ها		
۲۵. استفاده از وسایل کمک آموزشی		
۲۶. نزدیکی محل مسابقه به دهکده بازی‌ها		
۲۷. کیفیت و تنوع غذایی در دهکده بازی‌ها		
۲۸. کیفیت محل اسکان در دهکده بازی‌ها		
۲۹. امکانات تفریحی در دهکده بازی‌ها		
۳۰. جدول قرعه‌کشی در بازی‌ها		
۳۱. استرس ورزشکار از جایگاه کاروان اعزامی در جدول رتبه‌بندی بازی‌ها		

پس از فرایند کدگذاری محوری، با استناد به الگوی پیشنهادی دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) فرایند کدگذاری انتخابی صورت گرفت؛ لذا، با توجه به تحلیل عوامل به دست آمده و فرایند کدگذاری باز و محوری انجام شده، در فرایند کدگذاری انتخابی، الگوی نظری مؤلفه‌های پیش‌بینی-کننده موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک بدین گونه ترسیم شد (شکل شماره یک).

شكل ۱- الگوی نظری مؤلفه های پیش بینی کننده موفقیت کشورها (PEST+S) در بازی های المپیک

الگوی نظری مؤلفه های پیش بینی کننده موفقیت کشورها (PEST+S) در بازی های المپیک شامل: مؤلفه های سیاسی (P)، اقتصادی (E)، اجتماعی و فرهنگی (S)، فناوری (T) و ورزشی (S) می باشد. همچنان، سطوح کلان مربوط به محیط پیرامونی یا دور (جامعه)، سطوح متوسط یا میانی مربوط به سازمان های ورزشی (از جمله فدراسیون ها، کمیته ملی المپیک و غیره) و سطوح خرد یا نزدیک مربوط به خود ورزشکار می باشد.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر، شناسایی مؤلفه‌های پیش‌بینی‌کننده موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک بود؛ از این‌رو، با توجه به یافته‌های پژوهش این مؤلفه‌ها در پنج دسته سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، فناوری و ورزشی (PEST+S) طبقه‌بندی گردید. سپس، ۱۸۵ شاخص شناسایی‌شده با توجه به مدل پیشنهادی دی بوسچر و همکاران (۲۰۰۶) در سه سطح متغیر کلان، متوسط و خرد تقسیم‌بندی گردید. یکی از مؤلفه‌های شناسایی‌شده بر موفقیت کشورها، مؤلفه سیاسی است. یافته‌ها نشان داد ۲۶ شاخص سیاسی وجود دارند که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم می‌توانند عملکرد ورزشکاران و کاروان ورزشی را پیش‌بینی کنند. از جمله شاخص‌های سیاسی شناسایی‌شده، آزادی بیان در فضای جامعه بود. در ورزش نیز آزادی بیان به‌عنوان محیطی آزاد برای بیان مشکلات ورزشکاران و مردمیان در داخل و خارج از زمین ورزشی به‌طور جزء و بیان معضلات ورزش کشور به‌صورت کل قلمداد می‌شود. بوردان^۱ (۲۰۰۷) معتقد است مشتریان ورزشی سازمان‌ها از جمله ورزشکاران، مردمیان و طرفداران ورزشی دارای حقوق و مطالباتی هستند. بیان شفاف و آزادانه در حدود و حریم مقررات قانونی ورزش کشور می‌تواند به موفقیت در عرصه‌های ورزشی داخلی و بین‌المللی کمک نماید. همچنین، از دیگر شاخص‌های سیاسی مستخرج از مصاحبه با صاحب‌نظران، وجود احزاب ورزشی در کشور بود. احزاب باعث رشد سیاسی کشور شده و به بالا-رفتن سطح فکری افراد جامعه کمک می‌کند. حزب، رابطه بین حکومت و مردم را برقرار نموده و یک راه ۲ طرفه ایجاد می‌کند. بوردان (۲۰۰۷)، دی بوسچر (۲۰۰۹)، جانسون و علی (۲۰۰۸) و جونز^۲ (۲۰۱۳) نیز بر این باور هستند که احزاب به‌عنوان پیونددهنده دولت و مردم می‌توانند در پیگیری مطالبات ورزشکاران و رفع مشکلات ورزش کشور در تمام سطوح ورزش همگانی، قهرمانی و حرفة‌ای نقش مؤثری را ایفا کنند.

علاوه‌براین، مؤلفه اقتصادی از دیگر عوامل شناسایی‌شده در پژوهش حاضر بود. در همین راستا، ۴۳ شاخص اقتصادی در سه سطح کلان، متوسط و خرد شناسایی گشته و تقسیم‌بندی گردید. یکی از مهم‌ترین شاخص‌های شناسایی‌شده، تولید ناخالص داخلی بود که در رشد توسعه اقتصادی کشورها دارای اهمیت بسیار زیادی است. میزان تولید ناخالص داخلی (GDP) در کشورها نشان‌دهنده درآمد آن‌ها می‌باشد. هرچه درآمد دولتها بیشتر باشد بدیهی است که به همان نسبت سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف از جمله ورزش بیشتر می‌شود. به‌نظر می‌رسد کشورهای با GDP بالا حمایت بیشتری از ورزشکاران می‌کنند و برای توسعه ورزش حرفة‌ای از طریق بهبود زیرساخت‌های ورزشی

1. Bordman

2. Jons

تلاش می نمایند. همچنین، این کشورها برای ورزشکاران خود امکانات مناسب تری را فراهم می آورند و ورزشکاران بیشتری را به بازی های المپیک اعزام می کنند. این موارد را آندروف (۲۰۱۰)، اشتون (۲۰۰۳)، بلیک (۲۰۰۵)، ادز (۲۰۱۲)، جیسکه و مادن (۲۰۱۱) و زان بین (۲۰۱۰) نیز عنوان نموده اند. یکی دیگر از شاخص های اقتصادی که در فرایند مصاحبه به آن اشاره شد نرخ تورم بود. تورم عموماً به معنی افزایش غیرمتناسب سطح عمومی قیمت ها در نظر گرفته می شود. افزایش نرخ تورم سبب بروز مشکلات اقتصادی در جامعه گردیده و به تبع آن، دیگر شاخص های توسعه یافته اقتصادی را تحت تاثیر قرار می دهد. در همین راستا، آذبورن (۲۰۰۶)، پولین و زو (۲۰۰۶) و وگنوس و لاکوکریاکوف^۱ (۲۰۱۱) بیان می دارند کشورهایی که نرخ تورم آن ها در سطح پایینی قرار دارد، در عرصه های بین المللی از جمله ورزش موفق تر ظاهر می شوند. علاوه بر این، از دیگر مؤلفه های شناسایی شده در موفقیت کشورها در بازی های المپیک، مؤلفه اجتماعی و فرهنگی بود که در برگیرنده ۵۰ شاخص است. یکی از شاخص های مهم که پژوهشگران همیشه بر اهمیت آن تأکید داشته اند، میزان جمعیت کشورها و تأثیر آن ها بر عملکرد کشورها در سطح جهانی بوده است. جمعیت کشور می تواند بر عواملی چون صنعت، سیاست، اقتصاد و فرهنگ تأثیرگذار باشد. طخاری مهرجردی و همکاران (۱۳۹۱)، برنارد و باس (۲۰۰۴) و وگنوس و لاکوکریاکوف (۲۰۱۱) نشان دادند که تنوع و اندازه جمعیت، شانس را برای دراختیار داشتن ورزشکاران بهتر و درنتیجه، دستیابی به مдал بیشتر فراهم می کند. بدیهی است کشورهای پر جمعیت جهان مانند چین، ایالات متحده و غیره به منزله استخراج از استعدادهای رشته های مختلف ورزشی هستند که همین استعدادهای بالقوه می توانند به قهرمانان المپیکی این کشورها تبدیل شوند. همچنین، یکی دیگر از شاخص های با اهمیت و نشانه های پیشرفت در کشورهای جهان، هزینه آموزش و پرورش می باشد. امروزه، آموزش و پرورش بنا بر ضرورت تغییرات اجتماعی، یکی از سازمان های پیچیده و بزرگ اجتماعی در هر کشور محسوب می شود که پیوندی ناگستینی با رشد و توسعه اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی دارد. در کشورهای توسعه یافته دنیا، آموزش و پرورش و باشگاه ها متولی ورزش های پایه هستند. آن ها استعدادها را کشف می کنند و پرورش می دهند. در اکثر کشورهای دنیا دانش آموزان به عنوان مهره های ورزشی و قهرمانان آینده دیده می شوند. تا جایی که در توصیف دورنمای آینده ورزش خود می گویند که قهرمانان المپیکی و جهانی آن ها دانش آموزان پشت میز نشسته مدارس هستند. شفیعی (۱۳۹۱) در پژوهشی نشان داد که میزان اثرباری هزینه آموزش و پرورش در پیش بینی

---

1. Vagenas & Vlacho Kyriakou

موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های آسیایی حدود هفت درصد می‌باشد. همچنین، تعداد رشته‌های ورزشی پایه و المپیکی که در مدارس تدریس می‌شوند می‌توانند در پیشرفت آن رشته‌ها تأثیر بگذارند؛ لذا، بدیهی است که با نهادینه کردن ورزش‌های المپیکی، موفقیت در آینده را به ارمنان آورند. کیل^۱ (۲۰۰۴) و ژاول^۲ (۲۰۰۸) نیز به این مسئله اشاره نمودند.

مؤلفه دیگر دخیل در موفقیت کشورها در بازی‌های المپیک، مؤلفه فناوری است. در پژوهش حاضر ۱۸ شاخص فناوری که می‌تواند عملکرد کشورها را تحت تأثیر مستقیم و غیرمستقیم قرار دهد شناسایی گردید. فناوری را می‌توان تجلی آمیخته‌ای از دانش و ذوق هنری بشر در پدیده‌های تکوین‌یافته او برای مرتفع‌نمودن نیازهایش دانست. به عبارت دیگر، پیشرفت بشریت در گرو پیشرفت تکنولوژی است. در عصر حاضر، تکنولوژی سلاح ورزشکاران در رقابت‌ها است و کسب موفقیت در سطوح بالای رقابت ورزشی به فناوری‌های نوین وابسته است. بولچندانی (۲۰۱۲) بیان می‌دارد برخورداری از فناوری‌های نوین در ورزش نیازمند سرمایه‌گذاری دولتها می‌باشد؛ از این‌رو، کشورهای فقیر شانسی برای پیش‌گرفتن از کشورهای پیشرفت‌های در حوزه فناوری نخواهند داشت. وی معتقد است میزان سرمایه‌گذاری که در سطح اول ورزش دنیا انجام می‌شود بسیار زیاد است و کشورهای فقیر نمی‌توانند در ورزش‌های المپیکی که نیازمند فناوری بالا هستند نظری قایق‌رانی بادبانی، روئینگ و دوچرخه‌سواری امید چندانی به کسب مдал داشته باشند. در این میان، فناوری‌های نوین ورزشی در موفقیت و بهبود رکورد ورزشکاران تأثیر بهسزایی دارد. همچنین، بالارفتن سطح تکنولوژی باعث بالارفتن سطح کارایی ورزشکاران می‌شود. هر چند تأثیر این فناوری‌ها هرگز به اندازه‌ای نیست که یک فرد عادی را به سطح ورزشکار حرفاء برساند؛ اما در دنیای رقابت المپیک چند صدم ثانیه می‌تواند به راحتی رنگ مdal را عوض کند. یکی از فناوری‌های نوین در سال‌های اخیر که کمک شایانی در عملکرد ورزشکاران داشته است فناوری نانو می‌باشد. تمام وسایلی که با فناوری نانو تولید شده‌اند با هدف بهبود عملکرد ورزشکاران و جلوگیری از آسیب‌های احتمالی آن‌ها بوده است. کاشف و انوار (۱۳۸۹) معتقد هستند که فناوری نانو به تجهیزات استحکام بالایی بخشیده و وزن آن را کاهش داده است. کاربردهای فناوری نانو در ورزش در بخش‌های وسایل ورزشی (دوچرخه با بدنه نانو و بدنه و پاروهای قایق)، پوشاس (کفش‌ها و لباس‌های ورزشی)، اماكن ورزشی (کفپوش‌های ورزشی و نیز به کارگیری فناوری نانو در ساخت ورزشگاه‌های مجهر و روز دنیا) و پژوهشکی ورزشی (ساخت پروت‌ها و اورت‌ها) مورد توجه پژوهشگران این حوزه بوده و تولیدات بسیاری را به بازارهای ورزشی روانه کرده است. به طور کلی، برخورداری از فناوری‌های روز و به-

1. Capel
2. Jowell

کارگیری آن در ورزش می تواند به رشد و توسعه ابعاد مختلف ورزش کشورها کمک کند و موفقیت را در عرصه های ورزشی به ارمغان آورد. از این منظر، نتایج پژوهش حاضر با یافته های کاشف و انوار (۱۳۸۹) و بولچندانی (۲۰۱۲) هم راستا می باشد. علاوه بر این، از دیگر مؤلفه های شناسایی شده در موفقیت کشورها در بازی های المپیک، مؤلفه ورزشی است در برگیرنده ۴۹ شاخص می باشد. یکی از شاخص های پیش بین شناسایی شده در سطح کلان، میزبانی بازی های المپیک است. با اخذ میزبانی رویدادهای ورزشی، ساخت اماکن و استادیوم های ورزشی افزایش می بارد و اقتصاد شهر رونق پیدا می کند. درنتیجه، حرکت اقتصادی عظیمی در کشور میزبان ایجاد می شود. واترز و لاول^۱ (۲۰۰۲)، مویر، بلانگر و پوتنم (۲۰۰۶)، کاسیماتی و داوسون (۲۰۰۹)، کاوتسوس و زیمانسکی (۲۰۱۰)، هر - یک در پژوهشی مشابه به بررسی مزیت های مختلف میزبانی و برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی از جمله جنبه های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، زیست محیطی، گردشگری و روانی برای شهرهای میزبان پرداختند و نشان دادند که علاوه بر تأثیرات رویدادهای ورزشی بر شهر میزبان، برگزاری این رویدادها منجر به عملکرد بالاتر کشور میزبان از لحاظ کسب مдал نیز می گردد. به طوری که در رویدادهای تکرشته ای، به عملکرد بالاتر تحت شرایط میزبانی اشاره شده است. کلارک^۲ (۲۰۰۵) نیز به بررسی تفاوت عملکرد کشورهای میزبان در بازی های تابستانی المپیک در مقایسه با دوره قبل و بعد پرداخت و بیان کرد که درصد مdal ها کسب شده در شرایط میزبانی، بالاتر از شرایط غیرمیزبانی (دوره قبل و بعد از بازی های تابستانی المپیک) بوده است. علاوه بر این، یکی دیگر از شاخص هایی که می تواند پیش بینی کننده عملکرد ورزشکاران در بازی های المپیک باشد، تعیین پاداش برای ورزشکاران است. باید توجه داشت GDP به عنوان بازنمایی از رونق و رفاه کشورها تصور می شود (کشورهای پرونق و مرفه، پول بیشتری در ورزش صرف می کنند) و کشورهای با GDP بالاتر، پاداش های بیشتری را برای ورزشکاران خود در نظر می گیرند. هرچه میزان پاداش ورزشکاران بالاتر باشد، انگیزه برای کسب مdal و موفقیت در المپیک نیز بیشتر می شود و تلاش برای رسیدن به مdal دو چندان می گردد. نتایج پژوهش حاضر با یافته های زارعی محمودآبادی و همکاران (۱۳۹۲)، سیلک و اندرو^۳ (۲۰۰۸)، فارست (۲۰۱۰) و برادلی و همکاران (۲۰۱۳) هم راستا می باشد.

---

1. Waters & Lovell

2. Clarke

3. Silk & Andrews

بهطورکلی، کسب مدار در المپیک برای کشورها دارای اهمیت بسیاری است. تا جایی که کشورها از آن به عنوان ابزاری در معادلات بینالمللی استفاده می‌کنند و همین امر موجب ایجاد یک رقابت مساملمت‌آمیز در این رویداد جهانی می‌شود. اندیشمندان علوم مختلف وقت و تلاش زیادی را صرف یافتن پاسخ برای این پرسش کرده‌اند که چه عواملی سبب موفقیت یک کشور در المپیک می‌شود. در حقیقت، می‌توان گفت راه رسیدن به این موفقیت، توسعه است. اصولاً، توسعه امری کلی بوده و دارای جنبه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اقتصادی، علمی - فناوری، پژوهشکری و غیره می‌باشد. همچنین، توسعه در برخی موارد ممکن است موقعی و کوتاه‌مدت باشد که نتیجه آن موفقیت نسبی و مقطوعی در سطح بینالمللی از جمله ورزش خواهد بود. همچنین، برنامه‌ریزی بلندمدت می‌تواند به توسعه پایدار و فراگیر منجر شود. در جمهوری اسلامی ایران سازمان‌هایی با ساختار مناسب و برنامه‌ریزی هدفمند جهت شناسایی متغیرهای اثرگذار بر موفقیت ورزشی وجود ندارد. درمجموع، به مسئولان ورزش کشور پیشنهاد می‌شود با مطالعه تجارب کشورهای موفق در این زمینه، سازمان‌های ورزشی با ظرفیت‌های بالا و فناوری مناسب جهت رسیدن به موفقیت در رویدادهای بینالمللی را ایجاد نمایند.

با توجه به یافته‌های پژوهش، برخی راهبردهای اجرایی جهت موفقیت در بازی‌های المپیک پیشنهاد می‌گردد:

ارتقای شاخص‌های سیاسی در سطح ملی و بینالمللی از سوی سران کشورها، تعامل مناسب فدراسیون‌ها و کمیته ملی المپیک با نهادهای سیاسی در داخل و خارج از کشورها، افزایش آگاهی ورزشکار از مسائل سیاسی و محیط بینالمللی ورزش و نیز ایجاد احزاب ورزشی در جهت حمایت از حقوق ورزشکاران.

تقویت بنیه اقتصادی کشورها و تلاش جهت بهبود وضعیت شاخص‌های اقتصادی از جمله تولید ناخالص داخلی، نرخ تورم و بیکاری و توسعه بخش خصوصی در ورزش، افزایش سهم صنعت ورزش در توسعه کشورها، افزایش تعداد و میزان قرارداد بین حامیان مالی و فدراسیون‌ها، افزایش بودجه فدراسیون‌ها، کمیته ملی المپیک و وزارت ورزش و جوانان، توزیع بهموقع و مناسب اعتبارات به فدراسیون‌ها و تأمین مالی، اقتصادی و شغلی ورزشکار حین و پس از دوران قهرمانی و میزان پاداش مدار آوران المپیک.

اهمیت‌بخشی به مسائل اجتماعی و فرهنگی در کشورها از جمله بالا بردن سطح امید به زندگی، افزایش مشارکت زنان در ورزش، افزایش بودجه آموزش و پرورش، افزایش سواد المپیکی عموم مردم، بالا بردن سطح امنیت و رفاه در جامعه و کاهش انحرافات اجتماعی، بسیارسازی مناسب جهت کاهش نرخ مهاجرت نخبگان علمی و ورزشی، اهمیت‌داشتن مسائل اعتقادی و مذهبی و فرهنگی برای

کمیته ملی المپیک و فدراسیون های ورزشی، توسعه ورزش اقلیت های مذهبی و ورزش های بومی محلی از سوی سازمان های ذی ربط، تقویت پایه های اعتقادی و دینی ورزش کار و نهادینه کردن احترام به قوانین و اصول اخلاقی در وی.

رشد و توسعه فناوری های نوین در کشورها از جمله توسعه فناوری نانو، افزایش آشنایی و دسترسی مردم به فناوری های اطلاعات، راه اندازی شرکت های تولید کننده تجهیزات مدرن ورزشی، افزایش به کارگیری فناوری های نوین توسط فدراسیون ها و کمیته ملی المپیک، راه اندازی پایگاه داده ورزش کاران حرفه ای داخلی و خارجی در فدراسیون ها، استفاده از فناوری های روز دنیا در مسابقات داخلی و بین المللی و برخوردار نمودن ورزش کاران از وسایل و تجهیزات نوین.

توجه به شاخص های ورزشی جهت رسیدن به موفقیت در بازی های المپیک از جمله افزایش سرانه فضای ورزشی، افزایش تعداد رشته های المپیکی در مدارس، میزان مسابقات المپیک، پیاده سازی آمایش سرزمینی رشته های ورزشی، استفاده از دانش مربیان حرفه ای جهان، میزان استقلال و توانمندی های فدراسیون ها، انجام فرایند استعداد یابی توسط فدراسیون ها، مدیریت مناسب فدراسیون های ورزشی، برنامه ریزی و زمان بندی مناسب اعزام کاروان ورزشی، برخورداری از سلامت جسمی و روحی از قبیل انگیزش و اعتماد به نفس ورزش کار، بهبود تغذیه و رفاه ورزش کار در اردوها و مسابقات، افزایش تعداد اردوها و بهبود کیفیت آن ها، مدنظر قرار دادن تعداد مдал های کسب شده در دوره های قبل، افزایش تعداد ورزش کاران اعزامی به المپیک، توجه به تجربه حضور قبلی در بازی های المپیک، ایجاد روحیه مشارکت و همکاری تیمی ورزش کار، برقراری رابطه مناسب بین مربی و ورزش کار، شناخت ابعاد عملکردی رقیبان در المپیک، ایجاد هماهنگی مناسب در کادر فنی، فراهم کردن شرایط مناسب تمرینی و رفاهی در محل برگزاری مسابقات، اهمیت جدول قرعه کشی در بازی ها و قرار گرفتن در گروه ها و تحت فشار قرار ندادن ورزش کار به دلیل جایگاه کاروان اعزامی در جدول مسابقات.

در پایان، به پژوهشگران پیشنهاد می شود با عنایت به مؤلفه های شناسایی شده (PEST+S) در پیش بینی موفقیت کشورهای شرکت کننده در بازی های المپیک، شاخص ها را در هر مؤلفه اولویت بندی نمایند. سپس با توجه به اولویت ها، اقدام به کمی سازی شاخص های مؤثر تر نموده و در نهایت، عملکرد کشورها را پیش بینی کنند.

منابع

1. Admin, A. (2008). Who will win the medals race? Retrieved from: www.iwebie.com/indias-2008-olympicdream.
2. Andreff, M., & Andreff, W. (2010). Economic prediction of medal wins at the 2014 winter Olympics, contemporary issues in sports economics: Participation and professional team sports. Cheltenham: Edward Elgar, Forthcoming, 3(2): 49-62.
3. Andreff, W. (2001). The correlation between economic underdevelopment and sport. European Sport Management Quarterly, 1(4): 251-79.
4. Azizi, B., Mehrabi Koshki, A., & Farahani, J. (2014). Explores the relationship between information technology and organizational structure of the Ministry of Youth and Sports of the Islamic Republic of Iran, sport management, 5(3):161-74. (Persian)
5. Bainvel, S. (2005). Sport and politics: A study of the relationship between international politics and football. 6: 65-78.
6. Bazargan, A. (2009). Introduction to qualitative research methods and integrated, Didar Publications. (Persian)
7. Bernard, A., & Busse, M. (2004). Who wins the Olympic Games? Economic resources and medal totals. Review of Economics and Statistics, 86(1): 413- 7.
8. Bradley, J., & Bowdoin, C. (2013). Creating and testing a production function for Olympic medals. Issues in Political Economy, 22: 7-25.
9. Bulchandani, S. (2012). Technology in sport equipment. Dartmouth Undergraduate Journal of Science, 9: 27-9.
10. Coakley, J. (2009). Sports in society: issues and controversies. In Sports in society: Issues and controversies, 439-70.
11. De Bosscher V., Deknop P., Vanbottenburg M., & Shibli S. (2006). A conceptual framework for analysing sports policy factors leading to international sporting success. European Sport Management Quarterly, 6(2): 185-215.
12. De Bosscher V., Deknop P., Vanbottenburg M., Shibli S., & Bingham J. (2009). Explaining international sporting success: An international comparison of elite sport systems and policies in six countries. Sport Management Review, 12: 113–36.
13. Forrest, D., & Sanz, I. (2010). Forecasting national team medal totals at the summer Olympic Games. International Journal of Forecasting, 26: 576–88.
14. Godarzi, M., Asadi, H., Khabiri, m., & Dosti, M. (2013). Politics and Sports, The publication mouj Ghalam, First Edition. (Persian)
15. Green, M. (2007). Olympic glory or grassroots development? Sport policy priorities in Australia, Canada and the UK 1960-2006. International Journal of the History of Sport, 24(7): 921-53.
16. Hilvoord, I., & Elling, A. R. (2010). How to influence national pride? The Olympic medal index as a unifying narrative. International Review for the Sociology of Sport, 45(1): 87–102.
17. Hoffmann, R., & Lee, C. G. (2002). Public policy and Olympic success. Applied Economics Letters, 9: 545-8.
18. Johnson, D. K. N., & Ali, A. (2004). A tale of two seasons: Participation and medal counts at the summer and winter Olympic Games. Social Science Quarterly, 85: 974–93.

19. Kasimati, E., Dawson, P. (2009). Assessing the impact of the 2004 Olympic Games on the Greek economy: A small macro econometric model. *Economic Modelling*, 26: 139–46.
20. Kavetsos, G., & Szymanski, S. (2010). National well-being and international sports events. *Journal of Economic Psychology*, 31: 158–71.
21. Larose, K., & Haggerty, T. R. (1996). Factors associated with national Olympic success: An exploratory study. (Unpublished Master dissertation). Universities Brunswick, Canada.
22. Maguire, J. (2008). Real politic or ethically based: Sport, globalization, migration and nation-state policies. *Sport in Society*, 11: 443-58.
23. Matthews, J. (2010). *Twilight struggle: The cold war 1945-1989*. Deluxe Edition. Hanford, CA 93232-1308. Retrieved from: www.GMTGames.com.
24. Mitton, C., Davies, H., & Donaldson, C. (2004). Olympic medals or long life: What's the bottom line? *MJA Journal*, 180: 71-3.
25. Moshtaghiyan, S., Etebariyan, A., Namazi zadeh, M., & Afkhami, M. (2014). Study the experience managers and athletes about the reasons for the failure of the 2008 Olympic Games in Beijing in the field of human and financial resources, sports management, 5(3):71-97. (Persian)
26. Rivenburgh, N. (2004). The Olympic Games, media and the challenges of global image making: University lecture on the Olympics [online article]. Barcelona: Centre d'Estudis Olímpics (UAB). International Chair in Olympism (IOC-UAB).
27. Safadi, A. (2008). Arab performance at the games reveals a greater regional shame. *Sport in Society*, 2: 26-39.
28. Sajjadi, N. (1990). Analysis of the role of mass media at the Olympic Games during the twentieth century, The publication Harakat, 3:39-56. (Persian)
29. Shafiee, Sh. (2012), Model to predict the success of countries participating in the 2010 Asian Games in Guangzhou, doctoral dissertation, University of Guilan. (Persian)
30. Sobhani, Y., Honari, H., Shahlaei, J., & Ahmadi, A.R. (2014). The relationship between information technology and knowledge management in sports federations, sports management, 17:55-73. (Persian)
31. Song, Ch., Boulier, B. L., & Stekle, H. O. (2007). The comparative accuracy of judgmental and model forecasts of American football games. *International Journal of Forecasting*, 23: 405-13.
32. Sotiriadou, K., & Shilbury, D. (2009). Australian elite athlete development: An organizational perspective. *Sport Management Review*, 13: 1-12.
33. Tomlinson, R. (2010). Whose accolades? An alternative perspective on motivations for hosting the Olympics. *Springer Science + Business Media*, 4: 83-96.

استناد به مقاله

زارعیان، حسین، الهی، علیرضا، سجادی، نصرالله، و پدرام، میرمحسن. (۱۳۹۵). مؤلفه‌های پیش‌بینی کننده موفقیت کشورهای شرکت‌کننده در بازی‌های المپیک. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۸(۳۵)، ۱۳۷-۱۶۲.

Zareian, H., Elahi, A.R., Sajjadi, N., & Pedram, M.M. (2016). Predictive Components of Success for Countries Participating in the Olympic Games. *Sport Management Studies*. 8 (35): 137-162. (Persian)

Predictive Components of Success for Countries Participating in the Olympic Games

H. Zareian¹, A.R. Elahi², N. Sajjadi³, M. Pedram⁴

1. Assistant Professor, Sport Science Research Institute*
2. Assistant Professor, University of Kharazmi
3. Professor University of Tehran
4. Assistant Professor, University of Kharazmi

Received Date: 2014/04/11

Accepted Date: 2014/06/24

Abstract

Olympic games has been the most important sport event in the world, and countries with the long, medium and short term programs try to get the best results from many years before the olympic games. For this reason, prediction the elements success of countries in this tournament is very important. With regard to the exploratory nature of this research, we were used the qualitative methods to determine the most important predictive factors in success of countries. First, based on original studies, the primary lists of indicators were identified. Then, the semi-structured interviews was conducted with (n=28) elites that aware of these issues. Results showed that, 185 indexes could predict the success of countries in the Olympic games. In this analysis, indexes were classified into 5 elements: political, economic, social and cultural, technology and sport (pest+s). Also, using de bosscher et al's model (2006), the components were divided into micro, meso and macro levels. Sports politician can use the identified indicators and elements in forthcoming planning about Olympic games to be more successful.

Keywords: Success, Olympicgames, Micro, Meso and Macro Levels

---

---

*Corresponding Author

Email: zareian.h@gmail.com